

Defenestrada des de la quarta planta

Bloc i Iniciativa expulsen Glòria Marcos del Compromís pel País Valencià. Els altres dos membres d'Esquerra Unida, Lluís Torró i Marina Albiol, seguiran les passes de qui fou cap de llista de la coalició i esdevindran diputats no adscrits, una figura creada per anorrear el transfuguisme.

Qui passege aquests dies de juliol per les Corts valencianes pensarà que trepitja un col·legi. Passadissos buits. Calma. Ni rastre de bullicia... Tret de la quarta planta. Com si hi haguera una fuita d'heli, aquest s'ha acumulat a l'últim pis i és a punt de causar l'explosió definitiva del Compromís pel País Valencià. Ni els bombers de Nova York, no se'n sortirien.

Dimarts 1 de juliol s'encenia la flama que botarà foc al pacte multipartit nascut, després de molts estira-i-arroses, el gener del 2007. Un part amb fórceps que va malmetre el fetus i que n'ha provocat la mort als 18 mesos. Durant tot aquest temps, la relació entre la mare –Esquerra Unida– i el pare –el Bloc Nacionalista Valencià– no sols no ha excel·lit, sinó que l'avortament del projecte de vida en comú serà força traumàtic.

Ara fa un any, al juliol del 2007, els dos diputats del Bloc i dues diputades –aleshores– d'Esquerra Unida (EUPV) van remoure Glòria Marcos, a qui havien designat síndica pocs dies abans. Marcos havia estat la cap de llista de la coalició als comicis del maig i, per tant, aspirant a la presidència de la Generalitat Valenciana, però en aquella difícil situació només rebé el suport de dos dels set membres del grup parlamentari: els fidels a la direcció d'EUPV.

El detonant fou, en paraules del diputat i secretari general del Bloc, Enric Morera, “la continuada presa de decisions unilaterals, cosa que trencava la democràcia interna, i, sobretot, l'elecció d'Amadeu Sanchis com a membre del consell d'administració de Ràdio Televisió Valenciana”. Sanchis s'havia ne-

gat a estendre el pacte del Compromís a l'àmbit municipal, i tant el Bloc com la minoria d'EUPV organitzada al voltant del corrent nacionalista Esquerra i País atacaren aquest nomenament. Segons el protocol del Compromís, però, aquesta designació corresponia a EUPV.

A les dues diputades que feren pinya amb el Bloc per descavalcar Marcos de portaveu, Mireia Mollà i Mònica Oltra, EUPV els obrí un expedient que derivà en expulsió. Oltra –que esdevingué la nova síndica– i Mollà, gràcies a la resta del corrent a què pertanyien i amb el suport de comunistes –Joan Ribó, Alfred Botella– crítics amb la línia marcada per l'actual direcció d'Esquerra Unida i, fins i tot, amb la implicació d'Isaura Navarro, aleshores diputada al Congrés, van avalar un nou partit, Iniciativa del Poble Valencià, que es proclama la versió *possibilista* d'EUPV, una ICV a la valenciana.

Oltra i Mollà van ser acusades de transfuguisme pels seus ex-companys, i ara, totes dues, de bracet d'Enric Morera i Josep Maria Panella –els dos diputats de l

Bloc–, eleven Marcos a la condició de trànsfuga.

Des de la legislatura passada, quan el PP patí un cas de transfuguisme, el reglament de les Corts s'ha endurit molt per a aquells qui abandonen el seu grup. Ni que siga defenestrats, com és el cas de Marcos. Tant econòmicament –Marcos perdrà les assignacions als grups parlamentaris i només rebrà el sou de diputada– com laboralment –no podrà formar part de cap grup mixt, motiu pel qual accedirà a les comissions com a oïdora, sense veu ni vot; només podrà presentar preguntes parlamentàries per escrit i, si vol fer cap iniciativa, haurà de reunir quatre signatures més–, es trobarà lligada de peus i mans.

El desencadenant de l'expulsió –que es farà efectiva a la propera reunió de la mesa de les Corts– és l'aplicació del nou reglament intern del grup parlamentari del Compromís, aprovat fa dues setmanes amb els 4 vots favorables de Bloc i Iniciativa i l'oposició dels 3 membres d'EUPV. El reglament en qüestió preveu, a l'article 21, l'obertura d'un expedient sancionador a tots aquells que mantinguen actituds “contràries als interessos i les decisions del grup”, incloent-hi “les injúries i les vexacions”.

Enric Morera

JORDI PLAN

Aprovada la llei, Morera i Panella n'han sol·licitat l'aplicació contra Marcos, que el 26 de maig va presentar una demanda de conciliació als jutjats a fi que aquests mitjançaren en un litigi que enfronta EUPV i Bloc: els primers acusen els segons de no haver-los abonat la part de les despeses de la campanya electoral del 2007: 48.750 euros. Aquest fet, afegit a

Enric Morera:
**“En política, cal
 jugar bé les cartes.
 El Bloc ha actuat
 com tocava”**

la lentitud de la Generalitat Valenciana —que encara no ha pagat als partits les subvencions de la publicitat per correu—, fa que EUPV travesse un moment financer crític.

D'una altra banda, Bloc i Iniciativa acusen EUPV d'irregularitats en la gestió dels recursos que les Corts van atorgar al grup parlamentari en el temps en què Marcos en fou la síndica. En concret, diuen que cal especificar com van repartir-se uns 83.000 euros. Una fuetada que troba resposta en una altra acusació encreuada: EUPV assegura que les dues diputades que considera

“trànsfuges”
 no van
 cedir
 diners
 a l

partit des del primer dia de la legislatura, en contra d'allò que estipulen els estatuts de la formació.

Mascletada. Les vergonyes han surat sense aturador, durant aquest any de convivència a l'hemicicle, i l'escalada dialèctica és vertiginosa. Aquest setmanari s'ha posat en contacte amb bona part dels protagonistes d'aquest serial.

Glòria Marcos rebla que “ni el PP, no hauria estat tan eficient, a l'hora de destruir l'esquerra”. L'afectada parla de “linxament personal i polític sense precedents”, i diu que Bloc i Iniciativa “pretenen tapar un problema polític amb qüestions personals, i per això m'acusen d'autoritària”. Marcos explica que “mai no m'he oposat a cap dels pactes electorals que ha signat Esquerra Unida”, i s'ofèn quan recorda que membres del grup parlamentari l'han titllada d'“agressiva”: “Són ells, que insulten, i mai no els he contestat. No és el meu estil ni el del meu partit. Tan sols vaig alterar-me quan, sense avisar, van ocupar el meu despatx i van canviar de lloc el meu material, per fer-hi una conferència de premsa.” “El problema —sentència— és que el Bloc no compleix ni allò que signa davant de notari, actua de manera oposada a allò que predica.” Com a exemple, Marcos comenta la reunió de l'1 de juliol en què li obriren l'expedient sancionador que culminarà en la seua expulsió: quan

Marcos va saber que la instructora de l'expedient seria la diputada d'Iniciativa Mireia Mollà va somriure, i la contestació de Josep Maria Panella va ser enèrgica: “Ens considerem insultats pel teu somriure”, afirma Marcos que li va etzibar el diputat del Bloc. “No actuen honestament, no volien una solució raonable”, rebla la coordinadora general d'EUPV.

Enric Morera contesta que el seu partit feia temps que buscava “una fórmula perquè els tres projectes ens hi sentírem còmodes, al mateix grup, però la presentació d'una denúncia falsa contra el Bloc ha dinamitat qualsevol eixida de consens; això, i el reguitzell de declaracions intolerables de Glòria Marcos en aprovar-se el reglament del

Glòria Marcos:
**“El Bloc ens
 ha utilitzat
 per accedir
 a les Corts”**

grup, ha menat a la situació actual”. Segons Morera, “llibertat d'expressió no equival a llibertat d'injúria i de calúmnia. Ens han acusat d'un delictes, i un grup no pot funcionar unit d'aquesta manera”.

L'expedient sancionador acusa Marcos de reiterades intervencions polítiques desqualificadores contra membres del grup, tot i els avisos de què fou objecte. La majoria del grup considera que Marcos, “en acusar de trànsfuges Oltra i Mollà i en parlar de desviament de fons públics, ha ultrapassat el dret a la llibertat d'expressió”.

Morera opina que “la perspectiva del nostre projecte estava molt laminada per actituds que volien destruir, més que no construir. Nosaltres volem treballar en positiu, i hem vist que era impossible de fer-ho en aquest grup. Hem buscat un acord, però no n'hi havia les condicions necessàries i hem aplicat el reglament de què ens hem dotat. Fins no fa gaire, encara pensava que ens podíem entendre, però hem xocat contra un mur. Hauria estat més lògic un divorci amistós, però una de les parts no volia divorciar-se, i per això ha calgut aplicar els reglaments i els protocols escaients”.

“Al novembre —contesta Marcos—, vam proposar-los un divorci amistós: repartir-nos la trona, les iniciatives i els diners, però el Bloc va estimar-se més un acord amb Iniciativa per imposar-nos un reglament al qual, per cert, no han introduït ni una sola de les esmenes que nosaltres vam plantejar. Com volen que l'acatem?”

Compromís: un grup esmicolat

Mònica Oltra

Diputada per València, pertanyia a Esquerra i País, corrent d'Esquerra Unida avui estructurat com a Iniciativa del Poble Valencià, partit del qual és coportaveu. Va rellevar Glòria Marcos com a síndica ara fa un any.

Enric Morera

Diputat per València. Secretari general del Bloc Nacionalista Valencià. Portaveu adjunt del grup parlamentari Compromís. Ha demanat, juntament amb Josep Maria Panella, l'expedient sancionador contra Glòria Marcos.

Mireia Mollà

Diputada per Alacant, pertanyia a Esquerra i País, el corrent estructurat ara com a Iniciativa del Poble Valencià. Ha estat la instructora de l'expedient sancionador contra Glòria Marcos demanat pels dos diputats del Bloc.

J. M. Panella

Diputat per Castelló. President del Bloc Nacionalista Valencià. Enfrontat obertament a Esquerra Unida, els diputats d'aquesta formació l'acusen de mantenir una línia política força més moderada que la del Compromís.

Lluís Torró

Diputat per Alacant. Cap de llista als comicis del 2007 i persona propera a la direcció d'EUPV. Tot i que els companys de grup parlamentari el consideren més dialogant que Marcos i Albiol, s'alinea clarament amb totes dues.

Marina Albiol

Diputada per Castelló. Cap del llista el 2007. Dirigent de Joves d'Esquerra Unida alineada amb Marcos. Com Torró, no descarta continuar al grup parlamentari per no patir les restriccions que implica ser diputat no adscrit.

Glòria Marcos

Diputada per València. Cap de llista i candidata a la presidència de la Generalitat el 2007. Rellevada com a síndica un mes després de constituir-se les Corts, amb els vots d'Oltra, Morera, Mollà i Panella. Ara és expulsada.

Estratègia política? Glòria Marcos no dubta que "hi havia una estratègia clara des de l'endemà de les eleccions: Bloc i Iniciativa no són fiables, han fet de la política una partida d'escacs". Creu que els plans passen perquè EUPV quede fora de l'hemicicle valencià el 2011 i que el Bloc, acompanyat d'Iniciativa, Esquerra Ecologista i més, pugui erigir-se en la tercera veu de les Corts. Un *sorpasso* que ja s'ha produït a l'àmbit municipal, on el Bloc supera de més d'un centenar de regidors la coalició roja.

Enric Morera nega que al seu partit hi haguera "cap voluntat predeterminada" d'actuar així. Encara més, apunta que "vam ser honestos amb una idea de canvi, acceptant les condicions duríssimes i injustes que marcava Esquerra Unida; el Bloc ha pagat un preu molt alt per formar part d'aquesta coalició". Malgrat tot, afirma que "Glòria no pot pretendre que el grup no reaccione. Quan arriben moments difícils, la majoria s'imposa a la minoria". I afegeix: "Estem en molt més bones condicions, internes i externes, que quatre anys enrere. En política cal jugar bé les cartes, i el Bloc, sense tenir cap full de ruta marcat, ha actuat com tocava: amb lleialtat, pensant en els interessos del país. Continuarem jugant bé les cartes perquè el bipartidisme no

ens ofegue del tot." "Al Bloc tenim els peus a terra, toquem la realitat -continua Morera-, no volem ser irrelevants, volem ser presents als debats importants que afecten el país, com ara l'aigua. El Bloc no és el del no a tot."

Uns retrets que Marcos contesta adduint que el Bloc "incompleix flagrantment el programa electoral del Compromís, ha canviat el seu parer sobre la Copa de l'Amèrica i els transvasaments, mentre nosaltres llancem propostes en positiu cada dia". Marcos es queixa que "el Bloc ens ha utilitzat per a accedir a les Corts, amb una campanya basada en la recuperació de l'ètica política, i ara es desenten de tot plegat, però haurien de saber que no estaran per sempre més a les institucions, i encara menys amb aquests comportaments; de fet, costarà molt d'evitar el bipartidisme el 2011".

Morera rememora que "el Compromís va nàixer tard i malament, sense il·lusió", motiu pel qual "el Bloc hi ha anat a remolc". No obstant això, afirma que "des d'ara, no serà així". Fins i tot no descarta pactes autonòmics amb el PP: "Hem de ser intel·ligents: encara som una minoria, però no hem de tenir por de pactar d'acord amb l'interès del país".

Els dos membres d'EUPV que quedaran al Compromís tenen moltes papere-

tes per seguir el camí de Marcos després de l'estiu. El reglament aprovat per Bloc i Iniciativa és sever amb els dissidents. Lluís Torró acusa el Bloc d'"aprenents de bruixot" i de voler "deixar EUPV sense diners ni espai polític". "Si nosaltres haguérem actuat així -diu-, ens haurien titllat d'estalinistes. Curiosament, aquells qui més deien que apostaven pel Compromís, són els que el tomben ara. Després d'aquesta experiència i de la del 1987 [l'antiga Unitat del Poble Valencià va separar-se voluntàriament d'Esquerra Unida en accedir a les Corts], espere que no ens facen cap més proposta... Almenys fins que morim tots els qui patim aquest assetjament."

Marina Albiol culpa l'"evident tomb a la dreita del Bloc", de la "molèstia" que causen els diputats d'EUPV, i tot seguit hi aprofundeix: "El Bloc no respecta les seues bases, que majoritàriament són d'esquerres i demòcrates. S'entesten a buscar un espai al bell mig del PP i el PSOE, però aquest espai no existeix".

L'espai preocupa i molt els uns i els altres. El 9 de març passat, EUPV només va recollir el 2,7% dels vots, i Bloc-Iniciativa-Verds, l'1,1%. Els *reality show* només tenen èxit a la televisió.

Víctor Maceda